VEILIGHEIDSREGIO IJsselland

Samen werken aan veiligheid

Agendapunt - besluitvormend

overleg	Algemeen Bestuur
datum overleg	08-12-2021

Onderwerp **Goed werkgeverschap na dienstongevallen**

opdrachtgever	Michel Thijssen	akkoord opdrachtgever	
verantw. MT-lid	Michel Thijssen	akkoord verantwoordelijk MT-lid	
portefeuillehouder	Ton Strien/Peter Snijders	akkoord portefeuillehouder	
opsteller	Johan Pieneman		
bijlagen	3		

Voorstel

Instemmen met:

1. landelijke samenwerking van de veiligheidsregio's om de risico's en kwetsbaarheid van de veiligheidsregio's te verminderen als gevolg van schade bij ongevallen van medewerkers en om een goede basis te bieden voor aanspraken van medewerkers. Hoofdpunten van deze samenwerking zijn:
   a. Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
   b. Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
   c. Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
   d. Het oprichten van een waarborgfonds om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
   e. Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG.
2. het voornemen om deel te nemen aan het (mede) oprichten van een stichting voor het landelijke expertisebureau en om:
   a. de raden van de gemeenten in Veiligheidsregio IJsselland eerst in de gelegenheid te stellen om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van deelname aan de stichting voor het landelijke expertisebureau;
   b. de kosten van het expertisebureau van circa € 22.500 (incl. btw) per veiligheidsregio per jaar voor 2022 en 2023.
3. het voornemen om deel te nemen aan een stichting voor het waarborgfonds voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken nu al uit te spreken en voor te leggen aan de gemeenteraden (in plaats van in 2022).
4. het bijgevoegde conceptbesluit voor het AB (bijlage 1) en de bijgevoegde conceptbrief aan de gemeenteraden (bijlage 2).

Aanleiding
Het Veiligheidsberaad stemde op 4 oktober 2021 in met voorstellen om landelijk tot samenwerking van veiligheidsregio's te komen om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen van medewerkers op te vangen en om goede basis te bieden voor aanspraken van medewerkers bij ongevallen. De hoofdpunten van die samenwerking staan onder voorstel 1a. De voorzitter van het Veiligheidsberaad legt ons dit voornemen tot samenwerking voor met het verzoek om het (mede) oprichten van een stichting voor het landelijke expertisebureau voor te leggen aan de gemeenteraden. In de brief (bijlage 3) wordt ook de gewenste oprichting van een stichting voor het waarborgfonds (in 2022) aangekondigd.

Beoogd effect
Het verminderen van de risico's en kwetsbaarheid van de veiligheidsregio's als gevolg van schade bij ongevallen van medewerkers, door onderlinge samenwerking en door verbindingen met externe expertise. Dit in combinatie met het bieden van goede basis voor aanspraken van medewerkers bij ongevallen.

Argumenten
1. Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken van medewerkers bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren, via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Onder meer door versterkte onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak, is een toenemend bewustzijn ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk.
2. In de loop van de tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel veiligheidsregio's als ook medewerkers hadden. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden. De verzekerbaarheid komt hierdoor onder druk te staan.
3. Uit oogpunt van goed werkgeverschap heeft de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) het project risicomanagement en verzekeringen gestart om invulling te geven aan de genoemde uitdagingen. Kort gezegd is het doel om door samenwerking van de veiligheidsregio's:
   a. landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
   b. collectief één ongevallenverzekering in te kopen (voor verzekerbare aanspraken);
   c. een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
   d. een landelijk expertisebureau op te richten dat kan adviseren en bemiddelen;
   e. strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan, waaronder met de VNG.
4. Het openbaar belang zit voor de veiligheidsregio's in de combinatie van doelen en hoofdpunten, gericht op het verminderen van de risico's en kwetsbaarheid van de veiligheidsregio's en het bieden van een goede basis voor aanspraken van medewerkers als gevolg van schade bij ongevallen van medewerkers.
5. Ter uitwerking van de hoofdpunten is het de bedoeling om een landelijke regeling met aanspraken, bij voorkeur verbonden met de rechtspositie (car-uwo/cao), in te voeren. Daarnaast om deze aanspraken in gezamenlijkheid te financieren in een mix van verzekeren en zelf/samen dragen. Voor de ondersteuning (van het collectief inkopen van een ongevallenverzekering en voor het afwikkelen van schades) is een expertisebureau nodig. Een stichting blijkt hiervoor de aangewezen rechtsvorm (dit in verband met een vergunning van de Autoriteit Financiële Marken (AFM)). De deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig.

Ambtelijk is vanuit de veiligheidsregio's aangegeven positief te staan ten opzichte van deelname.

6. Het beoogde waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. Dit heet formeel 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Gelet op de wens voor een lichte structuur wordt voor het waarborgfonds een stichting beoogd.
7. Het algemeen bestuur kan besluiten tot deelname aan een stichting indien dat bijzonder aangewezen is voor het daarmee te dienen openbaar belang. Het algemeen bestuur moet een voorgenomen besluit eerst voorleggen aan de raden van de deelnemende gemeenten en hen in de gelegenheid stellen om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken.
8. Het verzoek van het Veiligheidsberaad is om eventuele wensen of bedenkingen vanuit gemeenten uiterlijk op 1 april 2022 kenbaar te maken, zodat dit kan worden geagendeerd voor de vergadering van het Veiligheidsberaad op 1 juli 2022.
9. De brief van het Veiligheidsberaad geeft aan, dat instemming met deelname aan een stichting voor het waarborgfonds in 2022 volgt. Om te voorkomen, dat kort na elkaar 2 keer raadpleging van gemeenteraden moet plaatsvinden over oprichting van stichtingen voor hetzelfde doel wordt voorgesteld om de stichting voor het waarborgfonds nu ook mee te nemen. De onderbouwing zal in 2022 naar verwachting niet veel anders zijn dan nu. Ook speelt mee dat in 2022 gemeenteraadsverkiezingen plaats vinden.

Kanttekeningen
De structuur van beide stichtingen is nu nog niet helder. Het Veiligheidsberaad heeft de RCDV verzocht om de statuten van het expertisebureau op te stellen en het Veiligheidsberaad hierover te informeren. Daarbij wordt rekening gehouden met het bestuur van het nog op te richten waarborgfonds.

Middelen/ bedrijfsvoeringsaspecten
Naar verwachting bedragen de kosten van het expertisebureau circa € 22.500 (incl. btw) per veiligheidsregio per jaar. Voor de komende twee jaar is ambtelijk (in de RCDV) een verdeelsleutel overeengekomen op basis van hoofdelijke omslag. Afgesproken is dat te zijner tijd in relatie tot onder meer de oprichting van het waarborgfonds opnieuw gekeken wordt naar de verdeelsleutel voor de jaren 2024 en verder.

Afstemming en draagvlak
De OR wordt betrokken bij dit voorstel.

Communicatie
In dit stadium nog niet van toepassing.

Vervolg
- Toezending aan de gemeenten na het AB en de OR.

Overlegorgaan	*Ja/ nee*	*Datum*
Ondernemingsraad	Ja	14-12-2021
Georganiseerd Overleg		
Veiligheidsdirectie		
Dagelijks bestuur	Ja	18-11-2021
Algemeen bestuur	Ja	08-12-2021

Concept-besluit

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland;

Gelet op artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Overwegende dat:

> De veiligheidsregio's veelal problemen ervaren bij het inkopen van onder meer de verzekering voor schade bij ongevallen van medewerkers;
> De verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan;
> De veiligheidsregio's in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn willen hanteren bij de afhandeling van schades na ongevallen van medewerkers;
> De verzekeringsfunctie bij de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is georganiseerd;
> De veiligheidsregio's door samenwerking een beter antwoord kunnen bieden op deze interne en externe ontwikkelingen;
> De samenwerking betrekking zal hebben op
  - het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat de veiligheidsregio's adviseert rondom risicobeheer en bemiddelt en ondersteunt bij inkoop van in ieder geval (ongevallen)verzekeringen.
  - het vormen van een waarborgfonds voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's.
  - het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, waaronder met de VNG.
> Het voor Veiligheidsregio IJsselland van belang is om deel te nemen aan die samenwerking om de risico's en kwetsbaarheid van de veiligheidsregio's te verminderen als gevolg van schade bij ongevallen van medewerkers en om een goede basis te bieden voor aanspraken van medewerkers;
> De samenwerking naar verwachting behalve een kwaliteitsslag tevens een efficiencyslag oplevert;
> Er voor de oprichting van het expertisebureau een separate rechtspersoon vereist is omdat dit voortvloeit uit het wettelijk kader dat geldt voor het 'adviseren en bemiddelen" rondom verzekeringen;
> In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 4 oktober 2021 het principebesluit is genomen om te komen tot de oprichting van een expertisebureau risicobeheer wetende dat;
  - De aangewezen rechtsvorm een stichting is;
  - Deze stichting een vergunning behoeft van de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
  - Deelname aan de stichting vrijwillig is;
> De formele oprichting van de stichting risicobeheer veiligheidsregio's zo spoedig mogelijk volgt en dat ter voorbereiding hierop ondertussen zoveel mogelijk voorbereidingen worden getroffen, zoals de voorbereiding van de vergunningsaanvraag bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
> Voor het afdekken van niet-verzekerbare risico's een voorstel voor de oprichting van een waarborgfonds in voorbereiding is, een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist en waarvoor eveneens de oprichting van een separate stichting noodzakelijk is. Naar verwachting zal de stichting waarborgfonds veiligheidsregio's in de loop van 2022 worden opgericht;

- de combinatie van doelen en hoofdpunten van de samenwerking voor de veiligheidsregio's een bijzonder aangewezen openbaar belang betreft en dat deelname aan de genoemde stichtingen nodig is om dat belang te dienen;
- de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de genoemde stichtingen kenbaar te maken;

B E S L U I T :

het voornemen uit te spreken om deel te nemen aan (oprichting van) de landelijke
1. Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, die namens Veiligheidsregio IJsselland in ieder geval ondersteuning biedt bij de afhandeling van dienstongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallenverzekering;
2. Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's voor het als veiligheidsregio's in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's van ongevallen van medewerkers.

Zwolle,

de voorzitter,	de secretaris.
drs. P.H. Snijders	drs. A.H. Schreuders

Aan de raden van de gemeenten,
die deelnemen aan Veiligheidsregio IJsselland

Datum: 9 december 2021
Kenmerk:
Onderdeel: Staf en Beleid
Informant: J.W. Pieneman
Doorkiesnummer: 088-1197404
Onderwerp: Stichting Risicobeheer en Stichting Waarborgfonds ivm dienstongevallen

Geachte gemeenteraad,

Het Veiligheidsberaad (het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio) stemde op 4 oktober 2021 in met voorstellen om landelijk tot samenwerking van veiligheidsregio's te komen om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen van medewerkers op te vangen en om goede basis te bieden voor aanspraken van medewerkers bij ongevallen (bijlage 2). Met deze brief stellen wij u op de hoogte van de redenen en de hoofdpunten van deze samenwerking en leggen wij u ons voornemen voor om deel te nemen aan (de oprichting van) een Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en aan een Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's als noodzakelijke onderdelen van de samenwerking (concept besluit op bijlage 1).

Aanleiding
Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken van medewerkers bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren, via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Onder meer door versterkte onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak, is een toenemend bewustzijn ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk.

In de loop van de tijd bleek dat sprake is van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden. De verzekerbaarheid komt hierdoor onder druk te staan. Verder werd duidelijk, dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel veiligheidsregio's als ook medewerkers hadden.

Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context kan deze kwetsbaarheid worden verminderd.

Uit oogpunt van goed werkgeverschap heeft de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) het project risicomanagement en verzekeringen gestart om invulling te geven aan de genoemde uitdagingen.

Hoofdpunten samenwerking
Kort gezegd is het doel van de samenwerking van veiligheidsregio's hier om:
1. landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
2. collectief één ongevallenverzekering in te kopen (voor verzekerbare aanspraken);

3. een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
4. een landelijk expertisebureau op te richten dat kan adviseren en bemiddelen;
5. strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan, waaronder met de VNG.

Ter uitwerking van de hoofdpunten is het de bedoeling om een landelijke regeling met aanspraken, bij voorkeur verbonden met de rechtspositie (car-uwo/cao), in te voeren. Daarnaast om deze aanspraken in gezamenlijkheid te financieren in een mix van verzekeren en zelf/samen dragen. Voor de ondersteuning (van het collectief inkopen van een ongevallenverzekering en voor het afwikkelen van schades) is een expertisebureau nodig. Een stichting blijkt hiervoor de aangewezen rechtsvorm (dit in verband met een vergunning van de Autoriteit Financiële Marken (AFM)). De deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig.

Het beoogde waarborgfonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. Dit heet formeel 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Gelet op de wens voor een lichte structuur wordt ook voor het waarborgfonds een landelijke stichting beoogd. De brief van het Veiligheidsberaad in bijlage 2 geeft aan, dat oprichting van de stichting voor het waarborgfonds in 2022 volgt.

Toekomstige situatie
De bedoeling is dat de veiligheidsregio's straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer hebben waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het expertisebureau risicobeheer heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken. Deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig.

Daarnaast hebben de veiligheidsregio's de beschikking over een waarborgfonds voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's.

Naar verwachting levert de samenwerking behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing op door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Wettelijke voorwaarden
De wettelijke regels voor veiligheidsregio's geven aan dat zij alleen aan een stichting kunnen deelnemen:
1. indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet.
2. indien deelname in het bijzonder aangewezen moet worden geacht voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.
3. nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun eventuele wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen.

Bij punt 1: bevoegdheid

In artikel 8 van de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat Veiligheidsregio IJsselland bevoegd is tot oprichting van en deelneming in een privaatrechtelijk rechtspersoon als een vereniging.

Bij punt 2: openbaar belang
Het openbaar belang zit voor de veiligheidsregio's in de combinatie van doelen en hoofdpunten, gericht op het verminderen van de risico's en kwetsbaarheid van de veiligheidsregio's en het bieden van een goede basis voor aanspraken van medewerkers als gevolg van schade bij ongevallen van medewerkers. Daarnaast is van belang dat uit juridisch onderzoek en advies blijkt een publieke rechtsvorm niet in aanmerking komt voor de beoogde doelen van de samenwerking.

Bij punt 3: raadpleging gemeenteraden
Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio IJsselland stel ik u in de gelegenheid om eventuele wensen en bedenkingen naar voren te brengen wat betreft de beoogde deelname aan de (eerst op te richten) landelijke Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's en aan de Stichting Waarborgfonds Veiligheidsregio's (oprichting in de loop van 2022). Dit op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Een ontwerpbesluit treft u als bijlage 1 aan. Ik verzoek u eventuele wensen en bedenkingen vóór 1 april 2022 aan mij kenbaar te maken.

Hoogachtend,

P.H. Snijders, voorzitter